

Rom 16, 24-25

24-25: Vår Herre Jesu Kristi nåde være med dere alle! Amen. (COR's Bibel utelater dette v. 24) Han som makter å styrke dere etter mitt evangelium og forkynnelsen av Jesus Kristus, etter åpenbaringen av hemmeligheten som har vært holdt skjult fra evige tider,

Når apostelen nå er i ferd med å avslutte dette veldige brevet, ser han tilbake. Han dweler ved de uendelige nådens rikdommer vi har i Kristi evangelium. Er også opptatt med at de kristne må grunnfestes i nåden. Men han vet at alt sammen er av Gud, både gaven og at de må bli bevart. Da fylles hjertet av tilbedelse og denne lovprisningen til den store og nådefulle Gud og hans evangelium som nå var blitt åpenbart for alle mennesker. På samme måte gikk det også da han skulle avslutte de tre kapitlene hvor han talte om Guds underlige og nådefulle råd til frelse for verden (kap. 9, 10 og 11). Da brøt han også ut i en herlig lovprisning: "Å, hvilken dybde av rikdom og visdom og kunnskap hos Gud! Hvor uransakelige hans dommer er og hvor uutgrunnelige hans veier! ... For av ham og ved ham og til ham er alle ting. Ham være æren i all evighet! Amen" (Rom 11: 3-36). At Paulus slik åpent gir uttrykk for sin lovprisning over all den trøst han så i Gud og hans evangelium, kunne selvsagt bare ha sin grunn i et naturlig behov for å gi uttrykk for hjertets følelser. Men det kunne også være den bevisste hensikt å la nådesøsknene få ennå et oppmuntrende ord med i brevet.

Han som makter å styrke dere. At de kristne skulle bli grunnfestet i evangeliets sannhet var selve hovedformålet for hele brevet (konf. kap. 1: 11). Nå sier apostelen at det er bare Gud som er i stand til å grunnfeste oss. Når vi erfarer at selv er vi ikke i stand til dette, behøver vi altså ikke fortvile. Det er Gud som skal gjøre dette. Det er med "Guds veldige kraft" vi skal bevares. Det samme sier Peter, at det er "ved Guds kraft vi blir bevart ved troen til den frelse som er ferdig til å bli åpenbart i den siste tid" (1Pet 1: 5). At Gud er "all nådes Gud". At det er Gud "som kalte oss til sin evige herlighet", Gud som "dyktiggjør, grunnfester, styrker og befester oss" (1Pet 5: 10). Men for at vi virkelig skal kunne kjenne den trøsten vi har i alt dette, kreves det først at vi har klart for oss den fryktelige tilstanden vi står i hvis vi noen gang skulle ha falt ut av nåden, være kommet bort fra det livet som er av Gud. Dernest at vi erkjenner hvor totalt maktesløse vi står overfor alle våre åndelige fiender.

Da blir dette den store trøsten for oss; at hos Gud er det både vilje og makt til å bevare oss til det evige liv. Dette talte Paulus meget sterke ord om i kap. 8: 31-39. Der talte han først om Guds bestemte vilje til å frelse oss, om Guds brennende kjærlighet. At han "ikke sparte sin egen Sønn, men gav ham for oss alle". Og da spør Paulus straks: "Hvordan skal han kunne annet enn å gi oss alle ting med ham?" Og så avslutter han triumferende: "Jeg er overbevist om at verken død eller liv, verken engler eller myndigheter eller makter ... skal være i stand til å skille oss fra Guds kjærlighet, den som er i Kristus Jesus, vår Herre". Tror vi dette, og hele tiden holder dette klart for oss, da stemmer vi nok også i med lovprisningen til Gud: "Bare ham tilhører æren ved Jesus Kristus i all evighet!" Men hvis noen spør hvordan vi skal kunne grunnfestes så vi kan bli bevart til evig liv, da svarer apostelen:

etter mitt evangelium og forkynnelsen av Jesus Kristus. "Etter mitt evangelium", gjennom den forklaringen på hvordan Gud har villet frelse menneskene, som jeg nå har gitt dere. Når Paulus bruker uttrykket "mitt evangelium", understreker han sin overbevisning om at han er en utvalgt apostel med myndighet til i Kristi navn å lære verden veien til frelse. Men samtidig antyder han med dette uttrykket at det vil komme mange andre som også forkynner noe de gir ut for å være Guds evangelium, men som slett ikke er det. Etter store og herlige åpenbarelses av Kristus var denne apostelen så hellig overbevist om den rette sannheten at han kunne si: "Selv om vi eller en engel fra himmelen forkynner dere et annet evangelium enn det vi har forkynt for dere, han være forbannet!" (Gal 1: 8). Men da var det også en presis og god støtte for de enfoldige at han her kort og godt uttrykte det slik: "etter mitt evangelium" (så de straks kunne vite hva som var det rette evangeliet).

"Og forkynnelsen av Jesus Kristus". Dette er et forklarende tillegg til "etter mitt evangelium". Paulus sier mao.: Mitt evangelium er forkynnelsen av Jesus Kristus (konf. Apg 5: 42, 1Kor 2: 2). Og i dette budskapet er det de troende bør "styrkes", eller grunnfestes, så de kan bli faste og urokkelige. De skal ikke la seg trekke inn i menneskelige spekulasjoner om hvordan vi blir frelst. Dette som nettopp fører til svermeri, og drar over seg Guds rettfærdige straff fordi de ikke har nok med den store nåden at Gud har gitt oss sitt ord fra himmelen. Nei, la oss holde fast ved "det som var fra begynnelsen" (1Joh 1: 1), ordet om Jesus Kristus, han som ble vår frelse etter Guds utvelgelse før verdens grunnvoll ble lagt (Ef 1: 4). Han som ble forkynt for våre første foreldre allerede på syndefallets dag. Og som deretter gjennom utallige vitnesbyrd i ord og forbilledlige handlinger står fram over alt i Skriften.

Ordet om Kristus er hele Skriftens kjerne og midtpunkt. "I bokrullen er det skrevet om meg" sier han (Heb 10: 7). Ikke bare den forbilledlige loven om ofringene, men også den loven som "var inngravert med bokstaver på steiner" (2Kor 3: 7), viser bare til Kristus. For den har som mål å utmatte, knuse og drive oss til nådestolen i hans blod (Rom 5: 20-21, Gal 3: 24). Så er da Kristus helt konkret innholdet og siktepunktet for enhver evangelisk forkynnelse. Men vi skal ikke stadfestes i troen på evangeliet bare slik vi finner det åpenbart i Det gamle testamentes profetier og forbilder. Det skal også skje gjennom den fullendte forkynnelsen om Kristus, etter det klare lyset som ble tent gjennom oppfyllelsen av profetiene, gjennom Kristi fullbrakte verk og utgytelsen av Ånden. Det er dette Paulus tenker på med tilføyelsen:

etter åpenbaringen av hemmeligheten. Den hemmeligheten Paulus tenker på her, er nettopp den Guds viljes hemmelighet om hvordan vi skulle bli frelst, som først ble virkelig åpenbart gjennom evangeliets fulle lys (konf. Ef 1: 9 og v. 4). At også hedningene skulle bli innbudt til Kristi nåderike, var også en del av denne hemmelighet (konf. Ef 3: 3-6). Men bare en del. Samtidig var dette noe som hadde stor betydning for å fatte den egentlige hemmeligheten. For nå ble det klart at lovens gjerninger ikke var nødvendige for å bli rettfærdige innfor Gud. Nå skulle altså tvert imot ville hedninger, som ikke en gang hadde hørt om loven og langt mindre hadde oppfylt den, kunne få ta imot nåde og rettfærdiggjørelse bare ved troen på Kristus. Da lå det jo i dette det sterkeste bevis på

evangeliets grunnleggende budskap om at vi frelses bare av nåde gjennom den énes rettferdighet, den énes lydighet.

Vi ser at Paulus i kap. 9: 30 også bruker dette at hedningene fikk del i Kristi rike, for å fremheve nåden. Der vektlegger han nettopp dette at de ikke en gang "søkte rettferdighet", og likevel har fått rettferdighet ved tro. Mens Israel, som søkte rettferdighet, ikke fikk den. Bare fordi de ikke tok imot den ved tro, men søkte den gjennom lovgjerninger. Og når Paulus da her uten noen nærmere forklaring bare taler om "åpenbaringen av hemmeligheten", må vi forstå det som den hemmelighet han gjennom hele brevet aller mest har vært opptatt med måtte bli åpenbart. Vi ser at straks han i de to første kapitlene grundig har vist at både jøder og grekere alle var fulle av synd, og så i kap. 3: 21 begynner å forkynne hovedinnholdet i evangeliet, så sier han: "Nå er derimot Guds rettferdighet blitt åpenbart uten noen lov, den rettferdighet som er bevitnet av loven og profetene". Der ser vi at

selve hemmeligheten, det som "er blitt åpenbart", er Guds rettferdighet.

Men så tilføyer han straks: "uten noen lov". Det var dette han ville bevise så sterkt ved å tale om at også hedningene ble benådet. Vi fatter sammenhengen hvis vi holder klart for oss hvor dypt den oppfatningen satt hos jødene at de gjennom sin lov og gudsdyrkelse hadde alt i orden.

Gjennom hele Romerbrevet åpenbares den rene og klare læren om Guds vei til frelse. At alle står like skyldige for Guds øyne, uansett hva vi har gjort eller gjør. For vi har alle overtrådt, og bryter stadig Guds lov. Og vi frelses utelukkende ved forløsningen i Kristus Jesus, så snart vi tar imot den ved tro. Det er altså dette - som fremdeles, i dag, er den dype hemmeligheten for ethvert menneskes natur. Og som har vært apostelens store hovedemne gjennom hele brevet - det er dette som er den store hemmeligheten som han også her i sin avsluttende lovprisning har i tankene. Selv når han i det første kapitlet taler om hva han ville gjøre for romerne (v. 15-17), så er det "å forkynne evangeliet" (v. 15). Og i v. 17 taler han om hva det er som dermed skal "åpenbares". Han sier: "for i evangeliet åpenbares Guds rettferdighet". Det er dette som er hemmeligheten det siktes til i ordene "åpenbaringen av hemmeligheten".

som har vært holdt skjult fra evige tider (sv: som under eviga tider varit förtegat). Dette kan synes noe underlig. Vi vet jo at Herren fra verden ble til har talt til menneskene om en Frelser som skulle komme, og med utallige forbilledlige handlinger og profetier forberedt hans komme. Men saken avklares når vi innses at her taler apostelen om Kristi evangeliums "høylyse dag", - sammenliknet med Det gamle testamentes morgendemring gjennom profetiene og forbildenes dunkle antydninger. Denne sammenlikningen bruker han også i 2Kor 3, der han sier (v. 10): "For det som slik delvis ble herliggjort (gjennom GT's profetier og forbilder), har nå ingen herlighet sammenliknet med den

herligheten som er så mye mer overveldende" (altså den som stråler fram gjennom "Åndens tjeneste" (v. 8)) eller "rettferdighetens tjeneste", forkynnelsen av evangeliet i nytestamentlig tid.

Nå er det oppfylt, alt det profetiene mer eller mindre dunkelt forkynte skulle skje. Nå har vi sett Kristus fødes, lide, dø og oppstå. Og vi har hørt apostlene i Åndens høylyse dag utlegge Det gamle testamentes løfter, og på det mest nøyaktige beskrive troens vei. - Da åpenbares selv Det gamle testamentes evangeliske budskap så vi kan synes de var like klare som en av apostlenes ord i Det nye testamente. Men det var altså slett ikke slik, for da var ennå ikke alt fullbyrdet! Da var løftene om Kristi første komme til jord like dunkle for fedrene, som løftene om hans gjenkomst på dommens dag, og som den evige frelsen er like dunkel for oss i vår tid.

Enkelte Guds barn har ganske visst et levende lys over dette. Men hvor mye mer levende skulle vi ikke sett det, nå som det alt sammen er fullbyrdet, oppfylt? Da ville vi se at hele vårt liv i troen og håpet hittil bare har vært som en vandring i mørket, - sammenliknet med den overbevisende klarhet vi ser alt i etter at det står fullt opplyst for hjertet vårt. Akkurat slik var forskjellen mellom det lyset Kristi tid førte med seg, sammenliknet med det som kunne utledes av Det gamle testamentes løfter og skyggebilder. Disse kan nærmest sammenliknes med gåter, og løsningen på gåtene har en da i Det nye testamente.

Augustin sier: "Det nye testamente ligger skjult i Det gamle. Og Det gamle testamente ligger oppslått i Det nye". Derfor sammenliknes Kristus og evangeliets fulle lys med solen, "rettferdighetens sol". Mens det profetiske ord derimot sammenliknes med "et lys som skinner på et mørkt sted inntil dagen gryr" (2Pet 1: 19). For nå, i Det nye testamentes tid, kunne apostlene si: "Vi var øyenvitner til hans herlighet" (v. 16), "Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss, og vi så hans herlighet, den herlighet som den enbårne har fra Faderen" (Joh 1: 14), "det som vi har sett med våre øyne, det som vi har skuet og våre hender har rørt ved ... det forkynner vi dere" (1Joh 1: 1-3). Så kom i tillegg den store pinsedagens veldige utgytelse av Ånden over apostlene. Da var de endelig istandsatt til å gi videre denne fullstendige rettferdiggjørelses-læren som vi bare finner i deres skrifter. Det er dette Paulus taler om her, for å vekke oss opp så vi lovpriser Gud og fryder oss. Bare den som har fått det fulle lyset over frelsens vei, kan si at hemmeligheten hadde "vært holdt skjult (sv: varit förtegat) fra evige tider".